

17.22x17.61	1	11	עמוד	11	הארץ - כותרת	06/11/2018	65844094-0
בועז סנג'ור - ראש החטיבה למשפט פלילי וקרימינולוגי - 26330							

כתם על החברה הישראלית

בועז סנג'ור

שבוע האחרון הפכו כולם למומחים לד"ר נ"א מיטוכונדריאלי. כשטוף סוף נמצאה ראייה מדעית התומכת בחפותו של רורן זדורוב, במקום להודות בטעות הממושכת – הפרקליטות עדיין מתבצרת בעמדתה, ואף תורמת לספינים תקשורתיים שנועדו להמעיט בערך הראייה.

לטענתה, הראייה פחות מדויקת מבדיקת ד"ר נ"א רגילה (נכון) וערכה נמוך (לא נכון!), משום שלכמה אלפי אנשים יש את אותה רצף גנטי. בעוד שבדיקה רגילה יוצרת זיהוי כמעט ודאי, בדיקה מיטוכונדריאלית, הנעשית כשנמ"צאת שיערה ללא השורש, משייכת אותה לשרשרת מסוימת, משום שהחומר הנבדק מועבר רק מהאם לילדיה. תוצאות הבדיקה שנערכה במכון לרפואה משפטית כפי שפורשו בעזרת מומחה לגנטיקה, קובעות שהשערה מתאימה לאדם המכונה א"ח ולבני השושלת שלו. היא מתאימה רק ל-0.45% (פחות ממחצית האחוז) מהשושלות. אם א"ח היה אלמוני שאינו קשור לפרשת הרצח, ממצא זה לבדו לא היה בו כדי להרעיש. אך המציאות שונה לחלוטין.

ב-2012 פנה א"ח למשטרה והעיד שחברתו לשעבר א"ק התקשרה אליו ביום הרצח ואמ"ר לו: "תיכף יהיה כאן בלגן גדול". בהמשך סיפרה לו שהיא הרוצחת ושלבשה את בגדיו. היא הראתה לו סכין משוננת מגואלת בדם ופאה נוכרית. במקום לבצע השוואות גנטיות בין ממצאים מזירת הרצח לבין א"ק, המשט"ר עזרה את א"ח בחשד לאונס של א"ק וסי"רבה לחקור לעומק את סיפורו.

סיפור דומה סיפרה א"ק גם לחברותיה, שהעידו על כך. בשלב זה היו שני נרטיבים מרכזיים: האחד, שלפיו זדורוב הוא הרוצח, המסופר בפסק הדין המרשיע באופן מאוד לא משכנע מבחינת ההודאה הרעועה שעליה הוא

מתבסס; והשני, שלפיו א"ק היא הרוצחת. רק על הרקע הזה ניתן להבין את המשמעות הע"צומה של הראייה המדעית החדשה.

אפילו אם נקבל את הפרשנות הנוחה ביותר לפרקליטות, שלפיה מידת הדיוק של הראייה הקושרת את א"ח, ובאמצעותו גם את א"ק, לז"רת הרצח היא "רק" 99.55% (בהתעלם מכך שא"ח משתייך לשושלת נדירה) עדיין אין ספק, שאילו התנהל משפט נגד א"ק, הפרק"ליטות היתה מציגה ראייה זו כחזקה מאוד. בדיקות מיטוכונדריאליות מתבצעות במכון כדבר שבשגרה, הפרקליטות מזמינה ומשתמשת בהן להרשעה ומעולם לא טענה שאין להן ערך – עד שהגיעה תוצאת בדיקה שאינה נוחה לה. זאת ועוד, רוב הראיות שבהן משתמשים לבי"סוס אשמה הן פחות מדויקות מאשר 99.55%, בוודאי כך באשר לעדות ראייה או להודאה, שעליה מבוססת הרשעת זדורוב.

עמדת הפרקליטות בנוגע לראייה החדשה בפרשת זדורוב היא המשך ישיר לאמצעים הפסולים שהפעילו היא והמשטרה בעבר

הבלבול הגדול ביותר שזרעה הפרקליטות בציבור הוא בין רמת ההוכחה הנדרשת להר"שעת א"ק, שהיא קירבה לוודאות, לבין הס"פק הסביר הנדרש לזיכוי המידי של זדור"וב, שלהערכתי היה קיים כבר בפסק הדין של המחוזי, אך בוודאי נוצר לנוכח ראייה מד"עית התומכת בעדותו של א"ח. הרושם שנוצר הוא, כי מכיוון שאשמת א"ק לא הוכחה בקי"רבה לוודאות, על זדורוב להישאר בכלא. זו טעות עצומה, משום שלצורך זיכוי די בספק סביר שאינו פרי הדמיון, אלא נתמך בראיות. לצער, עמדת הפרקליטות באשר לד"ר נ"א

המיטוכונדריאלי היא המשך ישיר לאמצעים הפסולים שהפעילה המשטרה כדי לחלץ מז"דורוב הודאה בעייתית, תוך שימוש בשקרי חוקרים, שלפיהם יש כביכול ראיות מוצקות נגדו ולכן כדאי לו להודות, ותוך הפעלת מדור"בב שפל שהטעה אותו לחשוב שאם יודה יקלו בעונשו. היא גם המשך ישיר להתמקדות הח"קירה בזדורוב ללא פתיחות לכיוונים אחרים; להתנפלות המפחידה של הפרקליטות על ד"ר מאיה פורמן, שכתבה חוות דעת מקצועית ול"פיה החתך בסנטר נעשה בסכין משוננת ולא בסכין היפנית שעמה עבד זדורוב כרצף, ול"ניסיון להדיח את ד"ר חן קוגל האמיץ לשנות תצהיר שכתב בנושא.

הספקות שמגולמים בדברים אלה אינם היחידים ודי אם אוכיר שנמצאו טביעות נע"ליים קטנות בדם, שמוסכם שאינן של זדור"וב על מכסה האסלה, על מכל ההדחה ועל הקיר – נתיב הבריחה של הרוצח/ת מהתא"לפי המשטרה והפרקליטות, כמו גם עשרות טביעות אצבעות וממצאים ביולוגיים שכולם אינם מתאימים לזדורוב. גם להעדר ממצא יש משמעות הסתברותית גדולה.

לסיכום, לפנינו שני נרטיבים מרכזיים: האחד מובא בהרשעתו המפוקפקת של זדור"וב, המבוססת על הודאה בעייתית שאינה נת"מכת בראייה עצמאית ממשית; והשני – עדויות של א"ח ושל אחרות, שלפיהן א"ק התווד"תה שהיא הרוצחת ושלבשה את בגדי א"ח, ואף הראתה סכין משוננת מגואלת בדם. נר"טיב זה נתמך עתה בראייה מדעית, שמעצימה את הספקות באשר לאשמת זדורוב עד כדי כך, שהימצאותו בכלא הופכת לכתם על החברה הישראלית. אני שב וקורא ליועץ המשפטי להסכים לזיכוי מידי לפי סעיף 31(ד) לחוק בתי המשפט, ללא צורך במשפט חווה. לאחר השחרור יש להפיק לקחים תוך הקמת מכון משלתי לבטיחות במשפט הפלילי.